Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/2231

2.10.2026

SKLEP SVETA (SZVP) 2026/2231

z dne 1. oktobra 2026

o ukrepu pomoči v okviru Evropskega mirovnega instrumenta za podporo Balkanskim zdravstvenim namenskim silam

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti členov 28(1) in 41(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sklep Sveta (SZVP) 2021/509 ([1]) vzpostavlja Evropski mirovni instrument, s katerim države članice v okviru skupne zunanje in varnostne politike financirajo ukrepe Unije za ohranjanje miru, preprečevanje konfliktov in krepitev mednarodne varnosti na podlagi člena 21(2), točka (c), Pogodbe. Na podlagi člena 1(2) Sklepa (SZVP) 2021/509 se Evropski mirovni instrument uporablja zlasti za financiranje ukrepov pomoči, kot so dejanja za krepitev zmogljivosti tretjih držav ter regionalnih in mednarodnih organizacij na vojaškem in obrambnem področju.

(2) Balkanske zdravstvene namenske sile (BMTF) so bile vzpostavljene kot regionalna pobuda, v kateri sodeluje šest držav Zahodnega Balkana, in sicerAlbanija, Bosna in Hercegovina, Črna gora, Severna Makedonija, Srbija in Slovenija, s ciljem zagotavljanja hitrega in učinkovitega odzivanja državam ali regijam, ki jih prizadenejo nesreče, z uporabo obstoječih vojaških zdravstvenih zmogljivosti sodelujočih držav. Vsaka od šestih sodelujočih držav prevzame vlogo „države nosilke“ za dve leti. Srbija to vlogo opravlja v obdobju od junija 2024 do junija 2026, v naslednjem obdobju pa jo bo prevzela Severna Makedonija. BMTF je v drugi polovici leta 2021 uvedel nova notranja pravila, ki omogočajo dolgoročnejšo napotitev v podporo misijam in operacijam, tudi v okviru misij in operacij skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) zunaj Zahodnega Balkana.

(3) Z vzpostavitvijo ukrepa pomoči za opremljanje zdravstvenih enot oboroženih sil držav, ki niso članice EU in sodelujejo v BMTF, s potrebno opremo in materialom bi Unija okrepila vojaške zdravstvene zmogljivosti sodelujočih držav Zahodnega Balkana in večnacionalno vojaško medicinsko enoto, ki bi lahko podpirala vojaške operacije EU v okviru SVOP ali vojaške vidike mirovnih operacij zunaj regije, ter uresničila cilje glede zmogljivosti Nata in Partnerstva za mir.

(4) Ukrep pomoči bi okrepil tudi sposobnost Zahodnega Balkana za odzivanje na krize in povečati odpornost regije, s čimer bi končno prispeval k regionalni stabilnosti in državam v regiji omogočil boljšo zaščito prebivalstva. Lahko bi prispeval k regionalnemu sodelovanju in koheziji ter spodbujal dobre sosedske odnose na Zahodnem Balkanu.

(5) Predstavniki BMTF so v pismu z dne 30. aprila 2026, naslovljenemu na visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik), Unijo zaprosili, naj BMTF podpre z nabavo ključne opreme za okrepitev zmogljivosti njihovih zdravstvenih enot.

([1]) Sklep Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528 (UL L 102, 24.3.2021, str. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(6) Ukrep pomoči bi v skladu s sklepi Sveta o Evropskem mirovnem instrumentu BMTF in sodelujočim državam, ki niso članice EU, dal možnosti za avtonomno odzivanje na krize. Ukrep pomoči bi z omogočanjem sodelovanja petih držav Zahodnega Balkana prispeval tudi k širšim ciljem SZVP in SVOP v regiji, kot je spodbujanje regionalnega sodelovanja in dialoga.

(7) Ukrepi pomoči se izvajajo ob upoštevanju načel in zahtev iz Sklepa (SZVP) 2021/509 ter zlasti skladno s Skupnim stališčem Sveta 2008/944/SZVP ([2]) in v skladu s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Evropskega mirovnega instrumenta.

(8) Svet ponovno potrjuje svojo odločenost, da bo varoval, spodbujal in uveljavljal človekove pravice, temeljne svoboščine in demokratična načela ter krepil pravno državo in dobro upravljanje v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov, Splošno deklaracijo o človekovih pravicah in mednarodnim pravom, zlasti mednarodnim pravom človekovih pravic in mednarodnim humanitarnim pravom –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Vzpostavitev, cilji, področje uporabe in trajanje

1. Vzpostavi se ukrep pomoči v korist Balkanskim zdravstvenim namenskim silam (BMTF) in sodelujočim državam, ki niso članice EU, in sicer Albaniji, Bosni in Hercegovini, Črni gori, Severni Makedoniji in Srbiji (v nadaljnjem besedilu: upravičenke), ki se financira v okviru Evropskega mirovnega instrumenta (v nadaljnjem besedilu: ukrep pomoči).

2. Cilja ukrepa pomoči sta:

(a) okrepiti sodelovanje med Unijo in državami Zahodnega Balkanana področju varnosti in obrambe, tudi s krepitvijo regionalnega sodelovanja;

(b) prispevati h krepitvi varnostne in obrambne zmogljivosti BMFT in sodelujočih držav, ki niso članice EU, in s tem krepiti splošno varnost, odpornost in stabilnost držav Zahodnega Balkana ter bolje ščititi civilno prebivalstvo v krizah in izrednih razmerah.

3. Za doseganje ciljev iz odstavka 2 se z ukrepom pomoči financirajo naslednje vrste opreme, ki niso zasnovane za uporabo smrtonosne sile:

(a) komunikacijski in informacijski sistemi;

(b) vojaška medicinska vozila;

(c) terenska bolnišnična oprema.

Z ukrepom pomoči se financirajo tudi s tem povezano blago in storitve, po potrebi vključno s tehničnim usposabljanjem in usposabljanjem za vzdrževanje.

4. Ukrep pomoči traja 42 mesecev od datuma sprejetja tega sklepa.

([2]) Skupno stališča Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008 ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

Člen 2

Finančna ureditev

1. Referenčni finančni znesek za kritje odhodkov, povezanih z ukrepom pomoči, znaša 10 000 000 EUR.

2. Vsi odhodki se upravljajo v skladu s Sklepom (SZVP) 2021/509 ter skladno s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Evropskega mirovnega instrumenta.

Člen 3

Dogovori z upravičenkami

1. Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) z vsako upravičenko sklene potrebne dogovore za zagotovitev, da ta spoštuje zahteve in pogoje, določene v tem sklepu, kar je pogoj za zagotavljanje podpore v okviru ukrepa pomoči.

2. Dogovori iz odstavka 1 vključujejo določbe, ki vsako upravičenko zavezujejo, da zagotovi:

(a) da enote BMTF, ki prejemajo podporo v okviru ukrepa pomoči, spoštujejo ustrezno mednarodno pravo, zlasti mednarodno pravo človekovih pravic in mednarodno humanitarno pravo;

(b) pravilno in učinkovito rabo vseh sredstev, zagotovljenih v okviru ukrepa pomoči, za namene, za katere so bila zagotovljena;

(c) zadostno vzdrževanje vseh sredstev, zagotovljenih v okviru ukrepa pomoči, da se zagotovita njihova uporabnost in operativna razpoložljivost v njihovem življenjskem ciklu;

(d) da se sredstva, zagotovljena v okviru ukrepa pomoči, ne izgubijo ali prenesejo na osebe ali subjekte, ki niso opredeljeni v navedenih dogovorih.

3. Dogovori iz odstavka 1 vključujejo določbe o začasni ustavitvi in prenehanju podpore v okviru ukrepa pomoči, če se ugotovi, da upravičenke kršijo obveznosti iz odstavka 2.

Člen 4

Izvajanje

1. Visoki predstavnik je odgovoren za zagotavljanje izvajanja tega sklepa v skladu s Sklepom (SZVP) 2021/509 ter skladno s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Evropskega mirovnega instrumenta, in integriranim metodološkim okvirom za ocenjevanje in opredelitev potrebnih ukrepov in kontrol za ukrepe pomoči v okviru Evropskega mirovnega instrumenta.

2. Dejavnosti iz člena 1(3) izvajata mednarodna projektna skupina za povečanje varnosti ljudi in upravitelj za ukrepe pomoči.

Člen 5

Spremljanje, kontrola in ocenjevanje

1. Visoki predstavnik spremlja, ali upravičenke izpolnjujejo obveznosti iz člena 3. S tem spremljanjem se zagotavlja boljša seznanjenost z okoliščinami in tveganjem kršitev obveznosti, določenih v členu 3, ter prispeva k preprečevanju takih kršitev, tudi kršitev mednarodnega prava človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava s strani enot BMTF, ki prejemajo podporo v okviru ukrepa pomoči.

2. Kontrola opreme in blaga po odpremi se organizira na naslednji način:

(a) preverjanje dostave, pri čemer sile končnega uporabnika po prenosu lastništva podpišejo potrdila Evropskega mirovnega instrumenta o dostavi;

(b) poročanje o inventarju, pri čemer upravičenke letno poročajo o inventarju navedenih zadev, dokler Politični in varnostni odbor (PVO) ne oceni, da to poročanje ni več potrebno;

(c) obiski na terenu, pri čemer upravičenke visokemu predstavniku in revizorjem Evropskega mirovnega instrumenta omogočijo, da se na zahtevo izvedejo pregledi na kraju samem in revizije Evropskega mirovnega instrumenta.

3. Visoki predstavnik po zaključku ukrepa pomoči opravi končno ocenjevanje, da oceni, ali je ukrep pomoči prispeval k doseganju ciljev iz člena 1(2).

Člen 6

Poročanje

V obdobju izvajanja visoki predstavnik predloži PVO šestmesečna poročila o izvajanju ukrepa pomoči v skladu s členom 63 Sklepa (SZVP) 2021/509. Upravitelj za ukrepe pomoči redno obvešča Odbor Instrumenta, ustanovljen s Sklepom (SZVP) 2021/509, o izvrševanju prihodkov in odhodkov v skladu s členom 38 navedenega sklepa, tudi z obveščanjem o udeleženih dobaviteljih in podizvajalcih.

Člen 7

Začasna ustavitev in prenehanje

1. PVO lahko v skladu s členom 64 Sklepa (SZVP) 2021/509 odloči, da se izvajanje ukrepa pomoči v celoti ali delno prekine.

2. PVO lahko priporoči, naj Svet odloči, da ukrep pomoči preneha.

Člen 8

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Luxembourgu, 1. oktobra 2026

Za Svet

predsednik

J. O'CALLAGHAN